

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای گسترش و برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته

طبیعت کردی

بادو کرایش: ۱- اکتور ریسیم ۲- ژنوتور ریسیم

دوره کارشناسی ارشد ناپوسته

گروه علوم اجتماعی

به استناد آیین نامه واکذاری اختیارات برنامه ریزی درسی

مصوب جلسه ۸۸۲ تاریخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

نام رشته: طبیعت گردی

عنوان گرایش: ۱- اکوتوریسم ۲- ژئوتوریسم

گروه: علوم اجتماعی

دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد ناپیوسته

کارگروه تخصصی: علوم جغرافیایی

نوع مصوبه: بازنگری

پیشنهادی: کارگروه تخصصی علوم جغرافیایی

به استناد آیین نامه واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی مصوب جلسه شماره ۸۸۲ تاریخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته طبیعت گردی با ۲ گرایش: ۱- اکوتوریسم ۲- ژئوتوریسم در جلسه شماره ۱۲۵ به تاریخ ۱۳۹۹/۰۷/۱۵ کارگروه تخصصی برنامه ریزی و گسترش علوم جغرافیایی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که از مهرماه سال ۱۴۰۰ وارد دانشگاهها و مراکز آموزش عالی می شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته طبیعت گردی با ۲ گرایش: ۱- اکوتوریسم ۲- ژئوتوریسم از نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰، جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته طبیعت گردی (اکوتوریسم) مصوب جلسه ۷۳۶ تاریخ ۱۳۸۸/۰۸/۰۲ شورای برنامه ریزی آموزش عالی می شود.

ماده سه- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و به تمامی دانشگاهها و موسسه های آموزش عالی کشور که مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش و برنامه ریزی آموزشی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری را دارند، برای اجرا ابلاغ می شود.

ماده چهار- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن نیاز به بازنگری دارد.

دکتر محمدرضا آهنجیان

دبیر کمیسیون برنامه ریزی آموزشی

فصل اول

مشخصات کلی دوره

۱- مقدمه و تعریف رشته

رشته طبیعت گردی یکی از رشته‌های تخصصی علوم جغرافیایی به شمار می‌رود. اهمیت این رشته برکسی پوشیده نیست چرا که امروزه یکی از مهمترین و مناسب ترین کارکردهایی که سبب افزایش اشتغال و درآمد در نتیجه بهره برداری مناسب و بسیاری از نواحی گردیده است و برنامه ریزی در جهت گردشگری و فعالیت‌های مربوطه بوم گردی مرتبط با آن می‌باشد. زمینه ای که سراسر ایران به لحاظ دارا بودن چشم اندازهای جغرافیایی قابل توجه به ویژه در زمینه اکوتوریسم و ژئوتوریسم از قبیل رودهای زیبا، دریا ها، سواحل، جزایر، دریاچه ها، جنگلها و مراتع با انواع پوشش گیاهی دارویی و مرتعی، انواع پوشش های جانوری، ژئوسایت ها و ژئومورفوسایت ها و ژئوپارکها و اقلیم بسیار متنوع از توانمندی بسیار بالا برخوردار است. از سوی دیگر، اجرای طرح‌های متعدد توسعه ای و عمرانی در جهت گسترش گردشگری و طبیعت گردی در مناطق مختلف کشور بدون توجه به مکانیسم های طبیعی و انسانی مشکلات متعددی را هم برای بقا و استمرار و بهره‌وری از طرح‌ها و هم در ناپایداری طبیعی به وجود می آورد. این مسائل به خوبی بهره گیری از کاربرد دانش طبیعت گردی را در این گونه پروژه ها روشن می‌سازد.

۲- اهمیت و ضرورت رشته

کشور ایران مجموعه گسترده‌ای از توانمندی‌های متنوع طبیعت‌گردی را در خود جای‌داده که توجه به آن‌ها می‌تواند به توسعه پایدار و اشتغال درآمدزا منجر شود و بی‌توجهی به آن می‌تواند طبیعت را به نابودی سوق دهد. آموزش نیروی متخصص بهترین زمینه را برای توسعه و برنامه‌ریزی‌های فضاهای طبیعت‌گردی فراهم می‌سازد. در چارچوب رشته طبیعت‌گردی می‌توان با آموزش‌های لازم در زمینه اشراف داشتن به مکانیسم‌های طبیعی، تغییرات محیطی و اقلیمی، آسیب‌پذیری ناحیه را فراهم نمود و نقش فعالیت‌های انسان در تغییر مکانیسم‌های فوق از یک سو و شناسایی توانمندی‌های گردشگری و ارتباط آن با مسائل جغرافیایی از سوی دیگر می‌تواند ما را در بهره‌وری مطلوب و پایدار از طبیعت و سازگار نمودن مسائل گردشگری با مکانیسم‌های طبیعی و انسانی کمک فراوان دهد. این توان بالقوه در حالی به کار آیی مناسب می‌رسد، که برای آن برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری شود.

نواحی ژئوتوریستی در اقصی نقاط کشور دارای تفاوت‌های بسیار بوده که هر ناحیه‌ای، به شکلی می‌تواند به یکی از قطب‌های اکو توریسم و ژئوتوریسم تبدیل گردد. و از این طریق عامل رواج اشتغال و درآمد و در نتیجه پویایی اقتصادی ناحیه را در پی داشته باشد. بنابراین، یکی از کارایی‌های بسیار مناسب برای پویاسازی فضاهای گردشگری ایران، جهت کسب درآمد و ایجاد اشتغال هر چه بیشتر و پایدار برای ساکنان آن‌ها توجه به برنامه‌ریزی در زمینه اکوتوریسم و ژئوتوریسم در این نواحی، است. به دلیل دارا بودن توان و موقعیت بسیار مناسب فضاهای مختلف و متنوع کشور برای گردشگری طبیعت در زیرشاخه‌های ژئوتوریسم و ژئوتوریسم است. برای رسیدن به این موقعیت آموزش نیروی انسانی مورد نیاز به برنامه‌ریزی برای رواج گردشگری طبیعت بسیار حائز اهمیت است؛ تا با تربیت نیروی انسانی مورد نیاز، بتوان در جهت دیدگاه‌ها،

اصول و روش‌های طبیعت‌گردی با رویکرد علمی و دانشگاهی حرکت نمود. این رشته در دو گرایش ژئوتوریسم و ژئوتوریسم ارانه خواهد شد.

۳- اهداف

۱. آموزش و تأمین نیروی انسانی متخصص موردنیاز سازمان‌ها و ارگان‌های ذی‌ربط از جمله وزارت میراث فرهنگی و گردشگری و صنایع‌دستی، منابع طبیعی و محیط‌زیست، جهاد کشاورزی، شهرداری‌ها و ... در زمینه برنامه‌ریزی‌های گردشگری و طبیعت‌گردی.
۲. فراهم کردن زمینه دانش‌افزایی شاغلان موجود در دستگاه‌ها و نهادهای مرتبط با برنامه‌ریزی گردشگری
۳. آموزش روش‌های جدید برنامه‌ریزی گردشگری و فراهم کردن دانش و نگرش جامع فضایی به سیستم گردشگری در بین برنامه‌ریزان و تصمیم‌گیران در راستای توسعه پایدار گردشگری در ایران
۴. تعمیق و گسترش دانش و علوم جغرافیایی در رشته جغرافیا و برنامه‌ریزی گردشگری در بالاترین سطح آموزش بین‌المللی
۵. تربیت نیروی انسانی کارآمد و ضرورت توسعه گردشگری و کاهش اقتصاد نفتی و تراکم فروشی
۶. شناخت بهره‌وری عاقلانه از منابع طبیعت‌گردی.

۴- سازمان‌های مرتبط با اشتغال فارغ‌التحصیلان رشته

طیف گسترده‌ای از سازمان‌ها به این تخصص نیاز دارند که جذب این نیروهای متخصص می‌تواند ضامن اشتغال، کسب درآمد پایدار و توسعه پایدار گردشگری کشور باشد.

وزارت میراث فرهنگی گردشگری و صنایع‌دستی و منابع طبیعی، محیط‌زیست، جهاد کشاورزی، شهرداری‌ها، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت کشور و استانداری‌ها و فرمانداری‌ها و بخش خصوصی (مراکز اقامتی و پذیرایی آژانس‌های مسافرتی و راهنمایان گردشگری و غیره) در زمینه برنامه‌ریزی‌های گردشگری و طبیعت‌گردی در سراسر کشور و دفاتر فنی خدماتی و بخش خصوصی مانند شرکت‌های مهندسی مشاور در زمینه‌های فوق می‌توانند زمینه اشتغال را برای فارغ‌التحصیلان رشته فراهم نمایند.

۵- توانایی و زمینه‌های اشتغال فارغ‌التحصیلان

فارغ‌التحصیلان رشته طبیعت‌گردی می‌توانند در بهبود شرایط زیست و کالبدی فضاها، طبیعت‌گردی و انجام مطالعات گردشگری و تهیه و اجرای طرح‌ها و توسعه گردشگری در پهنه‌های طبیعی کشور نقش داشته باشند. طرح‌هایی مانند:

- طرح‌های توسعه طبیعت‌گردی
- طرح‌های جامع طبیعت‌گردی
- طرح‌های کاربردی مناطق طبیعت‌گردی
- طرح‌های توسعه طبیعت‌گردی و پیرامون
- طرح‌های ساماندهی و مکان‌یابی پهنه‌های طبیعت‌گردی

- طرح‌های بهسازی و نوسازی جاذبه‌های گردشگری در پهنه‌های طبیعت‌گردی
- طرح‌های بهسازی و نوسازی جاذبه‌های گردشگری در پهنه‌های طبیعت‌گردی
- طرح‌های مراکز اقامتی و پذیرایی گردشگری در پهنه‌های طبیعت‌گردی
- طرح‌های حمل‌ونقل در پهنه‌های طبیعت‌گردی
- سازمان فضایی اماکن گردشگری در پهنه‌های طبیعت‌گردی
- تهیه و اجرای طرح آمایش طرح‌های طبیعت‌گردی
- طرح‌های کاربری اراضی در حوزه‌ها و پهنه‌های گردشگری و پهنه‌های طبیعت‌گردی

۶- نظام آموزشی، واحدهای درسی و مدت دوره

دوره کارشناسی ارشد رشته طبیعت‌گردی (گرایش‌های اکوتوریسم و ژئوتوریسم) شامل دو مرحله آموزشی و پژوهشی است که جمع واحدهای این دو مرحله ۳۰ واحد به صورت زیر است:

- ۱۲ واحد دروس پایه
- ۱۲ واحد دروس تخصصی برای هریک از گرایش‌های اکوتوریسم و ژئوتوریسم
- پایان نامه به میزان ۶ واحد.

تبصره ۱۵ - دانشجویانی که رشته تحصیلی کارشناسی آن‌ها غیر گردشگری باشد و یا دانشجویانی که تعدادی از واحدهای درسی لازم را در دوره کارشناسی نگذرانده باشند، باید تا سقف ۶ واحد از دروس کارشناسی مربوطه در گردشگری را به عنوان واحدهای جبرانی در مرحله آموزشی انتخاب نمایند. واحدهای جبرانی با نظر استاد راهنما و تصویب کمیته تحصیلات تکمیلی واحد اجراکننده برنامه و زمینه تخصصی قبلی دانشجو تعیین خواهد شد. حداقل نمره قبولی واحدهای جبرانی بدون احتساب در میانگین کل نمرات دانشجو در هر درس، ۱۲ از ۲۰ است.

۷- نحوه پذیرش دانشجو

از داوطلبان در حد دروس الزامی دوره کارشناسی شامل:

فلسفه جغرافیا

آمار و احتمالات

روش‌های تحقیق، سنجش‌از دور و سیستم اطلاعات جغرافیایی

مبانی جغرافیای گردشگری

جغرافیای گردشگری ایران

متون زبان خارجه

آزمون به عمل خواهد آمد. هریک از این دروس دارای ضریب واحد است.

۸. درس‌های پیش‌نیاز

دانشجویانی که از رشته‌های غیر مرتبط وارد دوره کارشناسی ارشد طبیعت‌گردی می‌شوند لازم است ۶ واحد درسی از بین ۸ واحد درسی دوره کارشناسی جغرافیا را به شرح زیر بگذرانند:

- ژئومرفولوژی ایران ۲ واحد
- جغرافیای گردشگری ۲ واحد
- آب و هواشناسی ایران ۲ واحد
- فلسفه جغرافیا ۲ واحد

فصل دوم

جداول برنامه

جدول ۱- درس های پایه دوره کارشناسی ارشد رشته طبیعت گردی

ردیف	نام درس	تعداد واحد	جمع ساعت	ساعت نظری	ساعت عملی	استاد متخصص
۱	ارزیابی توان اکولوژیک در طبیعت گردی Ecological Potential Assessment In Ecotourism	۲	۴۸	۱۶	۳۲	جغرافیدان با تخصص گردشگری
۲	منطق روش شناسی در علوم طبیعت گردی Methodological logic in Ecotourism	۲	۴۸	۱۶	۳۲	جغرافیدان با تخصص گردشگری
۳	کاربرد فناوری های جغرافیایی (GIS و RS) در طبیعت گردی Application Of Geographical Technologies (GIS And RS) In Ecotourism	۲	۴۸	۱۶	۳۲	جغرافیدان یا متخصص GIS و RS در گردشگری
۴	فنون تصمیم گیری و آینده پژوهی در طبیعت گردی Decision Making And Futures Research In Ecotourism	۲	۴۸	۱۶	۳۲	جغرافیدان با تخصص گردشگری
۵	برنامه ریزی کیفیت محیطی در طبیعت گردی Environmental quality planning in Ecotourism	۲	۳۲	۳۲	-	جغرافیدان با تخصص گردشگری
۶	مبانی تولید محتوی در طبیعت گردی Content Creation in Ecotourism	۲	۴۸	۱۶	۳۲	جغرافیدان با تخصص گردشگری

جدول ۲- درس های تخصصی دوره کارشناسی ارشد رشته طبیعت گردی گرایش اکوتوریسم

ردیف	نام درس	تعداد واحد	جمع ساعت	ساعت نظری	ساعت عملی	استاد متخصص
۱	برنامه ریزی توسعه پایدار اکوتوریسم Sustainable Ecotourism Development Planning	۲	۳۲	۳۲	-	جغرافیدان با تخصص گردشگری
۲	آب و هواشناسی اکوتوریسم Meteorology And Ecotourism	۲	۴۸	۱۶	۳۲	جغرافیدان و آب و هواشناس
۳	سیاست گذاری و برنامه ریزی اکوتوریسم اجتماع محور Policy-Making And Planning Of Community-Based Ecotourism	۲	۳۲	۳۲	-	جغرافیدان با تخصص گردشگری
۴	فنون راهنمایی و برنامه ریزی تور اکوتوریسم Ecotourism Tour Guidance And Planning Techniques	۲	۴۸	۱۶	۳۲	جغرافیدان با تخصص گردشگری
۵	مبانی و فنون بازاریابی جغرافیایی اکوتوریسم Basics And Techniques Of Ecotourism Geographic Marketing	۲	۴۸	۱۶	۳۲	جغرافیدان با تخصص گردشگری
۶	مدیریت اثرات اکوتوریسم Impact Management In Ecotourism	۲	۴۸	۱۶	۳۲	جغرافیدان با تخصص گردشگری

جدول ۳- درس‌های تخصصی دوره کارشناسی ارشد رشته طبیعت‌گردی گرایش ژئوتوریسم

ردیف	نام درس	تعداد واحد	جمع ساعت	ساعت نظری	ساعت عملی	استاد متخصص
۱	برنامه‌ریزی توسعه پایدار ژئوتوریسم Planning the sustainable development of Geotourism	۲	۳۲	۳۲	-	جغرافیدان با تخصص گردشگری
۲	سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی ژئوتوریسم Policy-making and planning of Geotourism	۲	۳۲	۳۲	-	جغرافیدان با تخصص گردشگری
۳	روش‌ها و فنون پهنه‌بندی ژئومورفوسایت‌ها Methods And Techniques Of Geomorphosite Zoning	۲	۴۸	۱۶	۳۲	جغرافیدان با تخصص ژئومورفولوژی
۴	فنون راهنمایی و برنامه‌ریزی تور ژئوتوریسم Geotourism Tour Guidance And Planning Techniques	۲	۴۸	۱۶	۳۲	جغرافیدان با تخصص گردشگری
۵	مبانی و فنون بازاریابی جغرافیایی ژئوتوریسم Basics And Techniques Of Geotourism Marketing	۲	۴۸	۱۶	۳۲	جغرافیدان با تخصص گردشگری
۶	مدیریت اثرات ژئوتوریسم Impact Management In Geotourism	۲	۴۸	۱۶	۳۲	جغرافیدان با تخصص گردشگری

فصل سوم

سرفصل دروس

سرفصل دروس پایه دوره کارشناسی ارشد طبیعت گردی

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد:	وضعیت پیش نیاز:
ارزیابی توان اکولوژیک در طبیعت گردی		نظری - عملی	ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان با تخصص گردشگری	تعداد ساعت: ۴۸	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سمینار ■	
اهداف:			
<p>آشنایی با مفاهیم و روشهای ارزیابی توان اکولوژیک با تاکید بر مباحث طبیعت گردی، ارزیابی توان اکولوژیک از عوامل ابتدایی آمایش سرزمین بوده و در این فرآیند شناسایی منابع اکولوژیکی و تجزیه و تحلیل این منابع، ارزیابی توان اکولوژیکی</p>			
سرفصل درس:			
<ul style="list-style-type: none"> - مبانی و تعاریف ارزیابی توان اکولوژیک و لزوم انجام آن - تئوری ها، سیاست ها و تجربیات ارزیابی توان اکولوژیکی - ارزیابی ظرفیت برد مرتبط با فعالیت های طبیعت گردی - مراحل ارزیابی توان اکولوژیکی مرتبط با فعالیت های طبیعت گردی - روش های شناسایی منابع اکولوژیکی - روش های تحلیل منابع اکولوژیکی برای توسعه طبیعت گردی شامل قابلیت ها، محدودیت های اقلیمی، ناهمواری ها، خاک و منابع اراضی، منابع آب سطحی و زیرزمینی، پوشش گیاهی، حیات وحش - روش های ارزیابی های توان اکولوژیک مرتبط با فعالیت های طبیعت گردی - کاربرد سنجش از دور و سیستم اطلاعات جغرافیایی در ارزیابی توان اکولوژیکی در حوزه طبیعت گردی - کاربرد مدل های اکولوژیک در ارزیابی توان اکولوژیک در حوزه طبیعت گردی - مدل های طبقه بندی کاربری ها براساس توان آن - طبقه بندی توان در مدل های اکولوژیکی - استفاده از محیط براساس ارزیابی توان اکولوژیکی - ارتباطات اکولوژیکی بین کاربری های همجوار - تهیه نقشه واحدهای شکل زمین و اکوسیستم های کلان - تهیه نقشه های واحدهای محیط زیستی و اکوسیستم های خرد - تهیه نقشه های منابع فیزیکی و بیولوژیکی - برنامه ریزی کاربردی متناسب با توان اکولوژیک - انتخاب گزینه بهینه در کاربری اراضی با تاکید بر فعالیت های طبیعت گردی - فعالیت های قابل توسعه در مناطق توان سنجی شده برای توسعه طبیعت گردی - بررسی روش های ارزیابی توان در جهان و ایران - اجرای یک پروژه تمرینی ارزیابی توان اکولوژیک برای توسعه طبیعت گردی 			
منابع:			
<ul style="list-style-type: none"> - البرزی منش، میترا، ۱۳۸۸، راهنمای تدوین طبیعت گردی پایدار در بهنه های طبیعی حفاظت شده، سازمان حفاظت محیط زیست، تهران - توفیق، فیروز (۱۳۸۴). آمایش سرزمین: تجربه جهانی و انطباق آن با وضع ایران. انتشارات مرکز مطالعات و 			

تحقیقات معماری و شهرسازی ایران

- جوزی، سید علی (۱۳۹۳). مبانی آمایش سرزمین و برنامه ریزی منطقه ای. نشر علم کشاورزی ایران
- جوزی، سید علی (۱۳۹۴). روش ها و تکنیک های آمایش سرزمین و برنامه ریزی منطقه ای. نشر علم کشاورزی ایران
- دانه کار، افشین، محمودی، بیت الله، (۱۳۹۲). گردشگری طبیعت: معیارهای توسعه و طراحی. جهاد دانشگاهی تهران
- مخدوم، مجید (۱۳۸۱). شالوده آمایش سرزمین. چاپ پنجم. انتشارات دانشگاه تهران
- Makhdoom, M., 2006, Land Use Logistics Basics, Tehran, Seventh Edition, Tehran University Press.
- Malchophski, T., 2006, Geographic Information System and Multi Criteria Decision Making Analysis, Translated by Akbar Parhizkar and Ata Ghaffari Gilandeh, Tehran, First Edition, The Compiling and Studying Organization of Universities, Humanities Books (SAMT). Majnoonian,
- Malczewski, J., 2006, ordered Weighted Averaging with Fuzzy Quantifiers: GIS Based Multi criteria Evaluation for Land Use Suitability Analysis, International Journal of Applied Earth Observation and Geo information, Vol. 8, pp. 270-277.
- Radklift, M., 1994, Sustainable Development, Center of Planning and Agro Economic Studies, Tehran, Agriculture Ministry.
- Rahhamaee, M.T., 1991, Iran Environmental Power, First Edition, Tehran, Iran Architectural and Urbanization Researches and Studies Center.
- Rural and Urban Management Diploma, 2008, First Edition, Tehran, Rural Districts and Municipalities Organization of the Country.
- Tofigh, F., 1991, Frame Planning in Iran and its Pivots, The Complete Articles of the First International Conference of Frame Planning Iran Architecture and Urbanization Researches and Studies Center.

عنوان درس :	تعداد واحد :	نوع واحد :	دروس پیش نیاز : تعداد
منطق روش شناسی در علوم طبیعت گردی	۲	نظری-عملی	
استاد متخصص برای تدریس :	تعداد ساعت :	آموزش تکمیلی عملی : دارد ■ ندارد □	
جغرافیدان با تخصص گردشگری	۴۸	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■	

اهداف :

تشخیص فلسفه علم گردشگری بویژه روش شناسی آن برای شناخت مسئله علمی علوم طبیعت گردی و ارایه راحل های علمی برای حل مسایل ان، درک بنیادی و بکارگیری آگاهانه و اندیشه شده انواع روش ها در مسئله علمی علوم طبیعت گردی و تقویت مهارت های کیفی و کمی روش شناسی برای استفاده در راحل های مسایل علوم طبیعت گردی

سرفصل ها :

- نسبت فلسفه علوم گردشگری با علم طبیعت گردی
- نسبت روش شناسی علوم گردشگری با طبیعت گردی
- نسبت نقد علمی یا تحلیل و تبیین و تفسیر در طبیعت گردی
- تبیین انواع روش شناسی و طبقه بندی آنها در طبیعت گردی
- تبیین انواع روش شناسی آینده پژوهشی و طبقه بندی آنها در طبیعت گردی
- نسبت پیش بینی وابنده نگری در روش شناسی طبیعت گردی
- تبیین انواع روشها و طبقه بندی آنها در طبیعت گردی
- تبیین نسبت روش علمی با فنون و ابزار های علمی در طبیعت گردی
- تبیین فرایند موضوع و عنوان شناسی در طبیعت گردی
- تبیین نظام فرایندی پژوهش و طبقه بندی آنها در طبیعت گردی
- تبیین نظام رفرنس یابی و نویسی علمی و طبقه بندی آنها در طبیعت گردی
- معرفی نرم افزار های پژوهشی در طبیعت گردی
- تبیین نسبت تدوین پایان نامه علمی با پروژه های سفارشی و مقاله علمی در طبیعت گردی
- اجرای و تمرین عملی پروپزال (پیشنهادیه)، مقاله

برخی منابع :

- اوپنهایم، ا. ن. طرح پرستنامه و سنجش نگرش ها، مرضیه کریم نیا، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۶۹.
- افتخاری، عبدالرضا؛ بدری، سیدعلی؛ پورطاهری، مهدی. «روش شناسی مشارکتی در برنامه ریزی کالبدی سکونتگاه های روستایی»، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی (معاونت عمران روستایی)، چاپ دوم، تابستان ۱۳۹۳.
- آلدویج، فرانک. ت. و جان. ف. ولو نسیری. درآمدی بر روش ها و فنون میدانی در جغرافیا، بهلول علیخانی، تهران، سمت ۱۳۷۱.
- آنتونی جیمز ویل، روش تحقیق برای اوقات فراغت و گردشگری (راهنمای عملی)، ترجمه احمد پورا احمد - علی حسینی، دانشگاه تهران، ۱۳۹۷.
- جان کرسول - ویکی پلاتو کلارک، روش های پژوهش ترکیبی، علی رضا کیامنش - جاوید سرایی، آبیژ، ۱۳۹۸.
- جان کرسول، پویش کیفی و طرح پژوهش، حسن دانایی فرد - حسین کاظمی، صفار، ۱۳۹۸.
- جیمز، آن جانسون. روش هایی برای به کار بستن یافته های پژوهشی، محمود مهرمحمدی، انتشارات شورای تحقیقات وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۷۳.
- چارلز ریگین روش تطبیقی فراسوی راهبردهای کمی و کیفی، محمد فاضلی، آگاه، ۱۳۹۷.

- حافظ نیا، محمدرضا، مقدمه ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، تهران، سمت، چاپ اول، ۱۳۷۷.
- رفیع پور، فرامرز. کندوکاوها و پنداشته ها مقدمه ای بر روش های شناخت جامعه و تحقیقات اجتماعی، تهران، شرکت سهامی انتشار، ۱۳۶۰.
- ساعی علی، روش پژوهش تطبیقی (با رویکرد تحلیل کمی تاریخی و قازی)، آگاه، ۱۳۹۲.
- ساعی علی، عقلانیت دانش علمی (روش شناسی انتقادی) آگاه، ۱۳۹۸.
- سرایی، حسن. مقدمه ای بر نمونه گیری در تحقیق، تهران، سمت، ۱۳۷۱.
- فراست خواه، مقصود، روش تحقیق کیفی در علوم اجتماعی (با تأکید بر نظریه برپایه) گراند تئوری GTM، آگاه، ۱۳۹۸.
- کیوی، ریمون و لوکوان کامپنهود، «روش تحقیق در علوم اجتماعی»، ترجمه عبدالحسین نیک گهر، تهران، فرهنگ معاصر، ۱۳۷۰.

A. Tashakkori and C. Teddlie (Eds.), *Handbook of Mixed Methods in Social and Behavioral Research* (pp. 209–240).
 Allreck, P.L. and Settle, R.B. (2004) *The Survey Research Handbook* (3rd edn). New York: McGraw-Hill.
 Angrosino, M. and Rosenberg, J. (2011) 'Observations on observation: Continuities and challenges', another name for "focus group" **nor should it be**, *Qualitative Market Research*, Vol. 8, No. 3,
 Axinn, W. G. and L. D. Pearce (2006) *Mixed Method Data Collection Strategies*, Cambridge: Cambridge University Press.
 Ballenger, B. P. (2008) *The Curious Researcher: A Guide to Writing Research Papers* (6th edn). New Baltimore: The Johns Hopkins University Press.
 Bansal, P. and Corley, K. (2011) 'The coming of age for qualitative research: Embracing the diversity'
 Barnett, V. (2002) *Sample Survey Principles and Methods* (3rd edn). Chichester: Wiley.
 Berg, B. L. (2001) *Qualitative Research Methods for the Social Sciences*. London: Allyn and Bacon

عنوان درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	پیش نیاز: ندارد
برنامه ریزی کیفیت محیطی در طبیعت گردی	تعداد ساعت: ۳۲	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سمینار ■	ندارد □

اهداف: آشنایی با مفاهیم، دیدگاهها، رویکردها، مدلها، تکنیک ها و اسانندهای برنامه ریزی کیفیت محیطی در طبیعت گردی

سرفصل ها:

- مفهوم و ماهیت محیط، انواع محیط (محیط طبیعی، محیط انسان ساخت، محیط اقتصادی-اجتماعی)
- مفهوم و ماهیت کیفیت
- مفهوم و ماهیت کیفیت محیطی (کیفیت محیط طبیعی و انسان ساخت)
- گردشگری، طبیعت گردی و کیفیت محیطی
- تاثیرات متقابل طبیعت گردی و کیفیت محیطی
- مفهوم و ماهیت برنامه ریزی و مدیریت محیط
- دیدگاههای رایج در زمینه مدیریت کیفیت (محصول محور، فرایند محور، کاربر محور، ارزش محور)
- توسعه پایدار، کیفیت محیطی و توسعه طبیعت گردی
- طبیعت گردی و توسعه پایدار
- دیدگاهها و رویکردهای برنامه ریزی کیفیت محیطی در طبیعت گردی
- ابعاد، مولفه ها، معیارها و شاخص های کیفیت محیطی (طبیعی، اجتماعی و اقتصادی) در طبیعت گردی
- روشهای سنجش کیفیت محیطی در طبیعت گردی
- کیفیت محیطی، رقابت پذیری و برندسازی مقصدهای طبیعت گردی
- مسائل محیطی و تجارب و اقدامات موثر برای طبیعت گردی
- استانداردسازی کیفیت محیطی و طراحی سبز در گردشگری و طبیعت گردی
- گواهینامه های کیفیت محیطی در توسعه طبیعت گردی
- تجارب جهانی استاندارد سازی کیفیت محیطی در گردشگری و طبیعت گردی

منابع:

- رضوانی، محمد رضا؛ فرجی سبکیار، حسن؛ دربان آستانه، علیرضا؛ کریمی، سید هادی، (۱۳۹۵) تحلیل نقش عوامل و شاخص های کیفیت محیطی موثر در برندسازی مقصدهای گردشگری روستایی، برنامه ریزی و توسعه گردشگری، سال ششم، شماره ۲۳، ۱۰۵-۱۳۶.
- سجاسی، حمدالله؛ صادقلو، طاهره؛ مهدوی، داوود (۱۳۹۴) تبیین نقش کیفیت محیطی مقصدهای گردشگری روستایی در تقویت تصویر ذهنی گردشگران (مطالعه موردی: روستاهای مقصد گردشگری بخش رودبار قصران)، برنامه ریزی و آمایش فضا، دوره ۱۹، شماره ۲، صص ۶۱-۸۸.
- شیعه، اسماعیل؛ علی پوراشلیکی، سجاد (۱۳۸۹) تحلیل عوامل کیفیت بخش محیط گردشگری ساحلی با توجه به معیارهای گردشگری پایدار، مطالعه موردی سواحل شهر رامسر، مجله معماری و شهرسازی آرمانشهر، دوره ۳، شماره ۵، پاییز و زمستان ۱۳۸۹.
- ولاشجردی فراهانی، مرضیه؛ پورطاهری، مهدی، افتخاری، عبدالرضا رکن الدین، ۱۳۹۸، شناسایی و ارزیابی شاخص های سنجش کیفیت محیط روستاهای هدف گردشگری، مطالعه موردی: روستاهای هدف گردشگری استان تهران، گردشگری و توسعه، دوره هشتم، شماره ۱، ۲۹۷-۲۹۸.

- Ling-en Wang, Linsheng Zhong, Yangjian Zhang and Bin Zhou, 2014, Ecotourism Environmental Protection Measures and Their Effects on Protected Areas in China, Sustainability 2014, 6, 6781-6798; doi: 10.3390/su6106781.
- Danish & Zhaohua Wang (2018) Dynamic relationship between tourism, economic growth, and environmental quality, Journal of Sustainable Tourism, 26:11, 1928-1943, DOI: 10.1080/09669582.2018.1526293

- David Styles Harald Schönberger Jose Luis Galvez Martos (2013), Best Environmental Management Practice in the Tourism Sector, Institute for Prospective Technological Studies, European Commission.
- Diana Foris, Maria Popescu and Tiberiu Foris, 2017, A Comprehensive Review of the Quality Approach in Tourism, Open access peer-reviewed chapter, DOI: 10.5772/intechopen.70494.
- Gail N. Henry, 2009, Tourism Quality and Tourism Quality and Standards: Standards: A Sustainable Tourism A Sustainable Tourism Policy Perspective, at CROSQ/GNBS SME Workshop CROSQ/GNBS SME Workshop Guyana, 28 May 2009.
- Ling-en Wang, Linsheng Zhong *, Yangjian Zhang and Bin Zhou, 2014, Ecotourism Environmental Protection Measures and Their Effects on Protected Areas in China, Sustainability 2014, 6, 6781-6798; doi: 10.3390/su6106781.
- Rosemary B., and Alice, C., 2007, Quality Assurance and Certification in Ecotourism, CAB International.
- Skanavis, Constantina and Giannoulis, Christos, 2009, Improving Quality of Ecotourism through Advancing Education and Training for Eco-tourism Guides, TOURISMOS: AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY JOURNAL OF TOURISM Volume 5, Number 2, Autumn 2010, pp. 49-68.
- Tambovceva, T., 2010, ENVIRONMENTAL MANAGEMENT OPPORTUNITIES IN TOURISM INDUSTRY, 6th International Scientific Conference May 13-14, 2010, Vilnius, Lithuania BUSINESS AND MANAGEMENT 2010 Selected papers. Vilnius, 2010.

عنوان درس: فنون تصمیم‌گیری و آینده پژوهی در طبیعت‌گردی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری و عملی	پیش‌نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان با تخصص گردشگری	تعداد ساعت: ۴۸	آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی □ آزمایشگاه ■ کارگاه ■ سمینار □	ندارد □

اهداف: توانمندسازی دانشجویان در زمینه روش‌های تصمیم‌گیری در مطالعات برنامه‌ریزی طبیعت‌گردی و تلاش برای بکارگیری آن در مطالعه مسائل گردشگری ایران. همچنین آشنایی دانشجویان با روش‌های آینده‌پژوهی در برنامه‌ریزی طبیعت‌گردی.

سرفصل‌ها:

- تعاریف و مفاهیم تصمیم‌گیری در طبیعت‌گردی
- ضرورت‌های تصمیم‌گیری در برنامه‌ریزی طبیعت‌گردی
- کاربردهای روش‌های تصمیم‌گیری در برنامه‌ریزی طبیعت‌گردی
- انواع مدل‌های تصمیم‌گیری در برنامه‌ریزی طبیعت‌گردی
- انواع روش‌های نوین در وزن‌دهی در برنامه‌ریزی طبیعت‌گردی (انترویی، ANP, AHP و...)
- انواع روش‌های بهنجارسازی (استاندارد سازی) در برنامه‌ریزی طبیعت‌گردی
- انتخاب مسائل متناسب با روش‌های تصمیم‌گیری چندشاخصه
- تکنیک‌ها و مدل‌های نوین رتبه‌بندی WASPAS, PROMETHEE, VIKOR, TOPSIS و....
- تکنیک‌های ترکیبی: تاپسیس فازی، وایکور فازی، دیماتل فازی
- تعاریف و مفاهیم آینده‌پژوهی
- ضرورت‌های آینده‌پژوهی در برنامه‌ریزی طبیعت‌گردی
- کاربردهای آینده‌پژوهی در برنامه‌ریزی طبیعت‌گردی
- انواع مدل‌های آینده‌پژوهی
- سناریو پردازی در برنامه‌ریزی طبیعت‌گردی با سناریو ویزارد (Scenario Wizard)
- مدلسازی ساختاری و تفسیری با نرم‌افزار میک‌مک (MICMAC) در برنامه‌ریزی طبیعت‌گردی
- چشم‌انداز سازی در برنامه‌ریزی طبیعت‌گردی
- پیشران‌ها و روندها در برنامه‌ریزی طبیعت‌گردی
- آینده‌محتمل طبیعت‌گردی

منابع:

- باجیو، رودلف و کلابس، جان (۱۳۹۳): کاربرد روش‌های کمی در صنعت گردشگری؛ مترجم: رضا مختاری ملک آبادی، جهاد دانشگاهی.
- حاجی‌نژاد، علی، فتاحی، احدالله، پایدار، ابوذر (۱۳۹۵): کاربرد مدل‌ها و فنون تصمیم‌گیری در جغرافیا با تأکید بر برنامه‌ریزی شهری، روستایی و گردشگری، انتشارات جهاد دانشگاهی.
- حاجیانی، ابراهیم (۱۳۹۱): مبانی اصول و روش‌های آینده‌پژوهی؛ تهران: دانشگاه امام صادق
- زیاری، کرامت‌الله، ربانی، طاهار، ساعد موجشی، رامین (۱۳۹۶): آینده‌پژوهی، انتشارات دانشگاه تهران
- هانا کوزو، روبرت گاستر، (۱۳۹۳): آینده‌پژوهی و تجزیه و تحلیل سناریو؛ مترجمین: محسن رستمی، آزاده کتبی، غلامرضا خجسته؛ ناشر: انتشارات پستیان

Zhang, G., lu, J. and Gao, Y. (2015); Multi-level decision making: Models, Methods and Applications, Springer.

عنوان درس: مبانی تولید محتوای در طبیعت گردی Content Creation in Ecotourism	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان با تخصص گردشگری	تعداد ساعت: ۳۲	آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐	تدارد ☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐

اهداف: آشنایی با تولید محتوای در عصر بازار یابی دیجیتال و شیوه ها و فنون تولید محتوای در حوزه طبیعت گردی

سرفصل ها:

۱. نقش و اهمیت تولید محتوای در عصر بازار یابی دیجیتال و شبکه های اجتماعی
۲. پیش بینی روندها، رفتار مشتریان و مصرف کنندگان خدمات و بسته های سفر در عصر دیجیتال
۳. اکوسیستم کسب و کار های مرتبط با تولید کنندگان محتوای دیجیتال
۴. انگیزه و دامنه تقاضای بازار در دسترسی به محتوای اطلاعات مورد نیاز سفر
۵. رویکردهای مرسوم و نوین تولید محتوای
۶. تعاریف، مفاهیم، اهداف و منافع تولید محتوای دیجیتال سفر
۷. ارکان و عناصر ساختاری تولید محتوای سفر در بستر برخط و غیر برخط
۸. معیارها و اصول رهنمودی مورد نیاز برای تولید محتوای ارزشمند
۹. عوامل تعیین کننده موفقیت تولید محتوای
۱۰. حقوق و مالکیت معنوی تولید محتوای
۱۱. شیوه ها و فنون تولید محتوای بسته ی سفر (پست وبلاگ ، پست اجتماعی ، اینفوگرافیک ، راهنمای بازدید کننده ، واقعیت مجازی و ....)
۱۲. مراحل تولید محتوای الکترونیکی
  - طوفان فکری
  - تحقیق
  - تعریف فرمت محتوا
  - تعریف ساختار محتوا
  - ساخت محتوا
  - آزمون محتوا
  - بازننگری و اصلاح محتوا
  - ایده های تولید محتوا
۱۳. رهیافت ها و فنون شناسایی و طبقه بندی جاذبه ها و مقصد های جغرافیایی سفر
۱۴. توسعه استراتژی تولید محتوای سفر
  - چشم انداز و رسالت محتوای سفر
  - اهداف و انتظارات محتوای سفر
  - ماهیت و محتوای جغرافیایی مقصد

- جامعه آماری و مخاطبین محتوی سفر
  - زنجیره خدمات قابل ارائه در مقصد
  - نقشه ذهنی و عینی جغرافیایی مسیر سفر
  - کیفیت موسسات عرضه کننده خدمات بسته سفر
  - شیوه و کمپین تبلیغ و اطلاع رسانی محتوی تولید شده
  - شیوه ها و ابزار های توزیع محتوی در شبکه ها و رسانه های اجتماعی
  - موتور های جستجو مناسب، شبکه های اجتماعی، وبلاگها، نرم افزار ها و برنامه های کاربردی، وبینار، پادکستها، ایمیل، اینفو گرافیک، فیلم، واقعیت های مجازی و...
  - تکنیک های نفوذ در بازار و فروش محتوی تولید شده
۱۵. بازخوردها و ارزیابی کیفیت و میزان رضایت از محتوی تولید شده (ابزار ها و چک لیست ها)

منابع:

- مخبریان، محمد، ۱۳۹۶. مبانی نظری و عملی تولید محتوای الکترونیکی (نرم افزار آموزشی)، انتشارات حبله رود.
- Sangpikul, A., 2010, Marketing Ecotourism Through the Internet: A Case of Ecotourism Business in Thailand, International Journal of Hospitality & Tourism Administration, Volume 11, 2010 - Issue 2, Pages 107-137
- Massi, M. and De Nisco, A. (2018), "The Internet-Based Marketing of Ecotourism: Are Ecotourists Really Getting What They Want?" Camilleri, M.A. (Ed.) Tourism Planning and Destination Marketing, Emerald Publishing Limited, pp. 161-182. <https://doi.org/10.1108/978-1-78756-291-220181008>.
- Indu Bindu, 2018, Role of Social Media in Ecotourism Development, International Journal of Research in Social Sciences, Vol. 8 Issue 5(1), May 2018,
- Holly M. Donohoe and Roger D. Needham, 2008, Internet-based Ecotourism Marketing: Evaluating Canadian Sensitivity to Ecotourism Tenets, Journal of Ecotourism · August 2008, doi: 10.2167/joe185.0.
- Henrique Ribeiro and Suzanne Fonseca Amaro, 2014, Travel content creation the influence of travelers' innovativeness, involvement and use of social media, Journal of Hospitality and Tourism Technology, <http://dx.doi.org/10.1108/JHTT-06-2014-0020>.
- UNWTO(2014); Handbook on E-marketing for Tourism Destinations – Fully revised and extended version 3.0
- Clayton, Ian R (2018); Digital Media Marketing Hotels: Driving Traffic to Your Sales Funnel (Marketing Hotels & Tourism Online) Paperback Independently published
- Christou, Evangelos & Sigala, Marianna (2016); Social Media in Travel, Tourism and Hospitality: Theory, Practice and Cases; Routledge.
- Deviant, Jonny B (2016); Content Marketing Strategy Guide: Your Formula for Achieving Success Across Social Media, PR and SEO Kindle Edition; Jon M. Buchan
- Jefferson, Sonja & Tanton, Sharon (۲۰۱۳) Valuable Content Marketing: How to Make Quality Content the Key to Your Business Success, kogan page.
- Bly, Robert W. (2020); The Content Marketing Handbook: How to Double the Results of Your Marketing Campaigns Paperback; Entrepreneur Press.
- Didner, Pam (2014); Global Content Marketing: How to Create Great Content, Reach More Customers, and Build a Worldwide Marketing Strategy that Works Paperback; McGraw-Hill Education.
- Tuten, Tracy & Solomon, Michael R. (2018) Social Media Marketing 3rd Edition; SAGE Publications Ltd.

سرفصل دروس تخصصی گرایش اکوتوریسم

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	پیش نیاز: ندارد
برنامه ریزی پایدار اکوتوریسم	۲	نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت:	نوع آموزش تکمیلی عملی:	ندارد □ دارد ■
جغرافیدان با تخصص برنامه ریزی گردشگری	۳۲	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سمینار ■	

اهداف:

آشنایی دانشجویان با مبانی، نظریه ها و دیدگاه های مرتبط با برنامه ریزی در طبیعت گردی

سرفصل ها:

- اصول و مفاهیم طبیعت گردی
- پیوند محیط، منابع طبیعی و گردشگری
- شناخت ظرفیت های گردشگری محیط طبیعی
- مناطق حفاظت شده و طبیعت گردی
- انواع طبیعت گردی (ژئوتوریسم، ژئوتوریسم، بیوتوریسم)
- اهداف طبیعت گردی و طبیعت گردان
- رویکرد جامعه محور در طبیعت گردی
- دیدگاه طبیعت گردی پایدار (طبیعت گردی با رویکرد توسعه پایدار)
- برنامه ریزی طبیعت گردی در جوامع محلی
- اصول طراحی فضاها و بناها در محیط های طبیعت گردی (زیرساخت ها و اقامتگاه ها و ...)
- اصول و کدهای اخلاقی در طبیعت گردی
- جای پای اکولوژیک و طبیعت گردی
- ظرفیت تحمل در مناطق طبیعت گردی
- قوانین و مقررات طبیعت گردی
- اثرات مثبت و منفی طبیعت گردی با رویکرد توسعه پایدار
- مدلها و نمونه های موفق طبیعت گردی در جهان

منابع

- ایلرود، مگان (۱۳۸۷)؛ ژئوتوریسم: اصول، تجربیات و سیاست ها؛ انتشارات افکار
- زاهدی، شمس السادات (۱۳۸۶)؛ مبانی توریسم و ژئوتوریسم (با تاکید بر محیط زیست)؛ دانشگاه علامه طباطبائی
- فنل، دیوید (۱۳۸۵)؛ مقدمه ای بر طبیعت گردی؛ ترجمه: جعفر اولادی، دانشگاه مازندران
- Diamantis, Dimitrios (2004); Ecotourism: Management and Assessment; cengage learning EMEA.
- Honey, Martha (2008); ecotourism and sustainable development: Who Owns Paradise? Island Press, UK.

وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: نظری - عملی	تعداد واحد: ۲	نام درس: آب و هواشناسی گردشگری
ندارد □ دارد ■	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سمینار ■	تعداد ساعت: ۴۸	استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان با تخصص آب و هواشناسی
اهداف: آشنایی دانشجویان با اصول و جنبه های آب و هواشناسی گردشگری			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. تعریف و محدوده مطالعات آب و هواشناسی گردشگری و تفریح و تفرج ۲. جایگاه آب و هواشناسی گردشگری در جغرافیای گردشگری ۳. روابط و اثرات هوا و آب و هواشناسی گردشگری اقلیم بر گردشگری و تفریح و تفرج ۴. پایگاه اطلاعات و داده ها برای مطالعه آب و هواشناسی گردشگری ۵. زیست اقلیم، شاخص های سلامتی و آسایش اقلیمی انسان ۶. سوانح آب و هواشناسی در نواحی گردشگری ۷. آب و هواشناسی گردشگری سلامت ۸. اقلیم، توسعه کاربری ها و توریسم ۹. آب و هواشناسی گردشگری ورزشی ۱۰. مدل ها و نرم افزارهای آب و هواشناسی گردشگری ۱۱. اقلیم و طراحی تاسیسات توریستی ۱۲. تغییر آب و هوا و گردشگری ۱۳. اقلیم و حفاظت ابنیه باستانی در شهر های توریستی ۱۴. شناسایی مناطق بیلابی و قشلاقی ایران ۱۵. جاذبه های آب و هواشناسی گردشگری ایران ۱۶. بپنه بندی آب و هواشناسی گردشگری ایران ۱۷. آب و هواشناسی گردشگری مراکز تفریحی و تفرجگاهی کشور 			
منابع:			
<ul style="list-style-type: none"> • جعفر کریمی، محمدرضا محبوب فر، ۱۳۹۰، کاربرد اقلیم در طرح توسعه صنعت توریسم، انتشارات ارکان دانش. • حسن ذوالفقاری، ۱۳۹۲، آب و هواشناسی توریسم، انتشارات سمت. • Holden, A, 2008, Environment and Tourism, Routledge. • Matzarakis, A; C, R, de Freitas; D, Scott (Eds.), 2004, Advances in Tourism Climatology, Berichte des Meteorologischen Institutes der Universität Freiburg. • Matzarakis, A; C, R, de Freitas; D, Scott (Eds.), 2007, Developments in Tourism Climatology, Berichte des Meteorologischen Institutes der Universität Freiburg. • Smith, K, 1990, Tourism and climate change, Land Use Police, 7:176-80. 			

عنوان درس: سیاستگذاری و برنامه ریزی اکوتوریسم اجتماع محلی	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان با تخصص گردشگری	تعداد ساعت: ۳۲	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سمینار ■

اهداف: آشنایی با مفاهیم، دیدگاهها، فرایند و روشها و فنون سیاستگذاری برنامه ریزی ژئوتوریسم

سرفصل ها:

- مفاهیم و دیدگاههای سیاستگذاری و برنامه ریزی
- سیاستگذاری عمومی و اجزای آن
- مراحل سیاستگذاری عمومی
- الگوهای سیاستگذاری عمومی- گردشگری و اکوتوریسم
- رویکرد ها و مدل‌های سیاستگذاری و برنامه ریزی گردشگری و اکوتوریسم
- مسائل و مشکلات اجرای سیاستگذاری عمومی گردشگری و اکوتوریسم
- رویکردهای تجزیه و تحلیل سیاستها و خط مشی های گردشگری و اکوتوریسم
- مفاهیم و اندیشه های سیاستگذاری و برنامه ریزی اکوتوریسم اجتماع محور
- سیاستگذاری و برنامه ریزی اکوتوریسم اجتماع محور به مثابه حق اجتماعی، نیازها و شهروندی
- سیاستگذاری و برنامه ریزی اکوتوریسم اجتماع محور در چارچوب سیاستگذاری عمومی
- اکوتوریسم اجتماع محور به مثابه حق
- دولت در مقابل بازار به مثابه امر سیاستگذاری و برنامه ریزی اکوتوریسم اجتماع محور
- الگوی های سیاستگذاری و برنامه ریزی توسعه پایدار اکوتوریسم اجتماع محور
- فرایند سیاستگذاری و برنامه ریزی اکوتوریسم اجتماع محور
- ارزیابی عملکرد سیاستگذاری و برنامه ریزی اکوتوریسم اجتماع محور
- سیاستگذاری و برنامه ریزی اکوتوریسم اجتماع محور برای بخش ها و گروههای خاص
- مشارکت و توانمند سازی جامعه محلی در اکوتوریسم اجتماع محور
- شبکه های اجتماعی و موفقیت سیاستگذاری و برنامه ریزی اکوتوریسم اجتماع محور
- ارزیابی تجارب اکوتوریسم اجتماع محور در جهان و ایران
- نقد و ارزیابی سیاستها و برنامه های توسعه اکوتوریسم اجتماع محور در ایران

منابع:

- دیوید ال. ادگل سرآ ماریان دل ماسترو آلن T کینگر اسمیت، جیسون آر. سوانسون، ۱۳۹۲، خط مشی گذاری در صنعت اکوتوریسم: دیروز، امروز، فردا، مترجم: حمید ضرغام بروجنی - مرتضی بذرافشان، دفتر پژوهش های فرهنگی
- شجاعی، منوچهر و نوری، نورالدین، ۱۳۸۶، بررسی سیاستهای دولت در صنعت اکوتوریسم و آرایه الگوی توسعه پایدار صنعت اکوتوریسم کشور، دانش مدیریت، سال ۲۰، شماره ۷۸، ۹۰-۶۳
- وایان دایر، ۱۳۹۴، اقتصاد و سیاستگذاری اکوتوریسم، ترجمه محمدحسین ایمانی خوشخو و ولی الله علی زاده، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
- ویسی، هادی، ۱۳۹۶، بررسی انتقادی سیاستگذاری اکوتوریسم در آینه اسناد و قوانین قراردستی ایران، فصلنامه سیاستهای راهبردی و کلان، شماره ۱۹، صص ۱۸۰-۱۶۰
- اسماعیل زاده حسن، صرافعی مظفر، توکلی نیا جمیله، ۱۳۹۰، تحلیلی بر رویکردهای توسعه گردشگری در اجتماعات محلی، مجله علوم محیطی، سال ۹، شماره ۲،

-حجاریان مرضیه، خالدی کوره فرانگیز، حسین زاده امید، علیجانیپور احمد، ۱۳۹۵، شاخص های راهبردی موثر بر توسعه اکوتوریسم جامعه محور در جنگل های ارسباران، مجله پژوهش و توسعه جنگل، دوره ۲، شماره ۲-۱۳۹۰-۱۱۱.

-ستاروند احمدعلی و سیدحمزه صفوی، سیما رفسنجانی نژاد، سیدیحیی صفوی، ۱۳۹۵، سیاستگذاری اکوتوریسم در کشورهای در حال توسعه، جهپا دانشگاهی تهران.

-قشیری موحّد رضوان، مرادی، حوریه، ۱۳۹۸، بررسی نقش اکوتوریسم اجتماع محور بر توانمندسازی جامعه های محلی، کنفرانس ملی اکوتوریسم، فرهنگ و توسعه اکوتوریسم.

-کالین مایکل هال، ۱۳۸۹، سیاستگذاری جهانگردی، ترجمه محمد اعرابی، دفتر پژوهش های فرهنگی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

-سرادزاده عبدالباسط، قاسمی محمد، سالارزهی حبیب اله، یعقوبی نورمحمد، بذرافشان جواد، ۱۳۹۷، اولویت بندی پیشران های توسعه ی اکوتوریسم کارآفرینانه با رویکرد توانمندسازی اجتماع محور، توسعه کارآفرینی، دوره ۱۱، شماره ۱، ۱۶۱-۱۷۹.

- Andy Drumm Alan Moore Andrew Soles Carol Patterson John E. Terborgh, 2004, *Ecotourism Development: A Manual for Conservation Planners and Managers; Volume II: The Business of Ecotourism Development and Management*, The Nature Conservancy.
- Chin Chin Wang, Carl Cater & Tiffany Low (2016) Political challenges in community-based ecotourism, *Journal of Sustainable Tourism*, 24:11, 1555-1568, DOI: 10.1080/09669582.2015.1125908.
- Fennell, A. David, and Dowling, Ross, K., 2003, *Ecotourism policy and Planning*, CABI Publishing.
- Kenneth F. Backman and Ian E. Munanura, 2017, *Ecotourism in Sub-Saharan Africa*, Routledge.
- Rosaleen Duffy, 2013, *A Trip Too Far: Ecotourism, Politics and Exploitation*, Routledge.
- Zeppel H., 2006, *Indigenous Ecotourism: Sustainable Development and Management*, CABL.

نام درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	وضعیت پیش نیاز:
فنون راهنمایی و برنامه ریزی تور اکوتوریسم	۲	نظری- عملی	ندارد
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت:	نوع آموزش تکمیلی عملی:	ندارد □ دارد ■
جغرافیدان با تخصص گردشگری	۴۸ ساعت	سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سمینار ■	
اهداف: شناخت ارکان تور (حمل و نقل، گشت و گذار، راهنما، اقامت، غذا و ...)، تبیین نقش و وظایف راهنمایان تور در برنامه ریزی و مدیریت تور و آشنایی با فنون برنامه ریزی و مدیریت تور			
<p>سرفصل ها:</p> <p>تعاریف و مفاهیم کلیدی</p> <p>- تور گردشگری و انواع تور اکوتوریسم</p> <p>- انواع عرضه کنندگان تور اکوتوریسم</p> <p>- انواع راهنمایان اکوتوریسم</p> <p>- ارکان و اجزای تور و چرخه خدمات تور</p> <p>فنون و مهارت های برنامه ریزی تور و تورگردانی</p> <p>وظایف و مسئولیت های حرفه ای و اخلاقی راهنمایی تور (بایدها و نبایدهای راهنمایی تور)</p> <p>خصوصیات و مهارت های فردی راهنمایی تور</p> <p>دانش عمومی گردشگری و راهنمایی تور اکوتوریسم</p> <p>مهارت های سخنوری و فن بیان</p> <p>الگوی اخلاقی - رفتاری و آداب و معاشرت</p> <p>هدایت و تعامل با گردشگران</p> <p>هنر و مهارت رهبری و نفوذ در دیگران</p> <p>بهداشت و مدیریت تغذیه</p> <p>قوانین و مقررات گردشگری مرتبط با اجرای برنامه سفر</p> <p>نقش فناوری اطلاعات و شبکه های اجتماعی در راهنمایی تور</p> <p>کلیات نقشه خوانی و مقصد شناسی</p> <p>مبانی تفسیر و روایت گری جاذبه های اکوتوریستی</p> <p>تهیه برنامه و برنامه ریزی سفر (پیش از سفر و هنگام سفر)</p> <p>اصول تهیه و آماده سازی برنامه سفر</p> <p>تهیه تقویم و طرح ریزی مسیر</p> <p>تکنیک های مهارتی مدیریت اجرایی راهنمای تور حین سفر</p> <p>شناخت عمومی روحیات ملل</p> <p>شناخت مبانی فرهنگی اقوام ایرانی</p> <p>طبقه بندی جاذبه های تیب گردشگری (طبیعی، تاریخی - فرهنگی و مصنوع) ایران</p> <p>منابع:</p> <p>حیدری، اصغر (۱۳۹۲)، آشنایی با فن راهنمایی در تور، انتشارات مهکامه</p> <p>سعیدی، محمدرضا، بلمکی، بهزاد (۱۳۹۶)، ایران شناسی، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت).</p>			

- عامریان، حمید(۱۳۹۳): شناخت فرهنگ اقوام ایاران زمین ، جهاد دانشگاهی
- فرهیخته، اکبر(۱۳۹۸): مدیریت رفتار در گردشگری و آداب معاشرت، محقق اردبیلی
- قادری، اسماعیل . ۱۳۹۸، مقدمه ای بر جغرافیای جهانگردی ایران، مهکامه
- کروبی، مهدی(۱۳۹۵): شناخت روحیات ملل (بیست کشور برتر صنعت گردشگری)، دانشگاه علامه طباطبائی
- نصیریان، جلال(۱۳۹۱)، آداب معاشرت و الگوهای رفتاری در صنعت گردشگری، مهکامه
- نکویی صدری، بهرام(۱۳۹۶): اصول تفسیر میراث در صنعت گردشگری (مدیریت بازدیدکنندگان و حفاظت از میراث طبیعی و فرهنگی)، مهکامه
- یمانی، مجتبی (۱۳۹۵)، میانی نقشه خوانی، چاپ سیزدهم، دانشگاه تهران
- Chowdhary, Nimit(2013); Handbook for Tour Guides, Indian Institute of Tourism and Travel Management.
- Manning , Nick(2014), How to be a Tour Guide: The Essential Training Manual for Tour Managers and Tour Guides, Create Space Independent Publishing Platform.
- . Cruz, Z(1999) Principles and Ethics of Tour Guiding, Rex Bookstore, Inc.,
- Reilly, Robert T.(1991) Handbook of Professional Tour Management (Travel Management Library Series) Subsequent .

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	درس پیش نیاز:
مبانی و فنون بازاریابی جغرافیایی اکوتوریسم	۲	نظری- عملی	ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان با تخصص گردشگری	تعداد ساعت: ۴۸	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سمینار ■	
اهداف:			
آشنایی با تعاریف و مفاهیم، اصول، روش های بازاریابی گردشگری			
سرفصل ها:			
<ul style="list-style-type: none"> - تعاریف و مفاهیم اقتصاد و جغرافیای اقتصاد گردشگری - اقتصاد گردشگری - اثرات اقتصادی گردشگری - عرضه و تقاضا در گردشگری - جهانی شدن و گردشگری - تعاریف و مفاهیم بازاریابی - بازار یابی و بازاریابی گردشگری - مدیریت بازاریابی در گردشگری - بنگاه های گردشگری و بازاریابی - قلمرو بازاریابی گردشگری - کاربرد بازاریابی در گردشگری - رابطه برنامه ریزی، اقتصاد، بازاریابی با گردشگری - روشهای پیش بینی تقاضای گردشگری - شناخت رفتار مصرف کننده (فردی و سازمانی) - تقسیم بندی بازار گردشگری - بازاریابی جغرافیایی - مدیریت بازاریابی در صنعت گردشگری - بازاریابی بین المللی گردشگری 			
منابع:			
<ul style="list-style-type: none"> - اسلام، علی اکبر (۱۳۸۲): برنامه ریزی بازاریابی؛ شرکت چاپ و نشر بازرگانی - رنجبریان و زاهدی (۱۳۸۷): بازاریابی گردشگری؛ نشر چهارباغ - کلاب بوتینا (۱۳۹۰) بازاریابی گردشگری برای شهرها، ترجمه علی موحد، کهزادی و ایزدی، انتشارات آذرخش، تهران - کلاول، یاول (۱۳۷۴): مبانی جغرافیای اقتصادی؛ ترجمه: پرویز نوروزی؛ دانشگاه تبریز. - لاتدبرگ دالند (۱۳۸۳): اقتصاد گردشگری؛ ترجمه: محمدرضا قرزین، نشر بازرگانی - لوسدن لس (۱۳۸۰): بازاریابی گردشگری، ترجمه گوهریان، دفتر پژوهش های فرهنگی - Gladstone, David (2008); from pilgrimage to package tour; London and New york, Rutledge. - Mike. J., staler, popatheodoru, Sinclair (2009); The Economics of Tourism; Routledge. - Sinclair, M, Stabler (1997); The economics of Tourism; Routledge. 			

عنوان درس: مدیریت اثرات اکوتوریسم	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری- عملی	پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان با تخصص گردشگری	تعداد ساعت: ۴۸	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سمینار ■	

اهداف: آشنایی با مفاهیم، دیدگاهها، مدلها، روشها و تکنیکهای ارزیابی و مدیریت اثرات اکوتوریسم در راستای کاهش آثار منفی و تقویت آثار مثبت آن برای محیط زیست و اجتماعات میزبان

سرفصل ها:

- بررسی سیر تحول توسعه گردشگری و اکوتوریسم
- سیر تحول دیدگاهها و رویکردهای توسعه گردشگری و اکوتوریسم
- مفاهیم و شاخص های ارزیابی و پایش اثرات و پیامدهای اکوتوریسم
- شناسایی و طبقه بندی اثرات و پیامدهای گردشگری
- اثرات محیط زیستی
- اثرات اجتماعی و فرهنگی
- اثرات اقتصادی
- رویکردها و مدل های پایش و ارزیابی اثرات اکوتوریسم
- روشها و فنون پایش و ارزیابی اثرات اکوتوریسم
- ظرفیت برد یا ظرفیت تحمل
- روش محاسبه ظرفیت برد در اکوتوریسم
- ظرفیت برد فیزیکی (PCC)
- ظرفیت برد واقعی (RCC)
- ظرفیت برد مؤثر (ECC)
- تجزیه و تحلیل ظرفیت پذیرش سایت ها مقصدهای اکوتوریسم
- حدود تغییرات قابل قبول
- تجزیه و تحلیل اثرات زیست محیطی (EIA)
- حسابرسی زیست محیطی و سیستم های مدیریت زیست محیطی
- سنجش و پایش شاخص های اثرات و پیامدهای اکوتوریسم
- مدیریت اثرات و پیامدهای اکوتوریسم
- چارچوب مدیریت اثرات اکوتوریسم
- مدلها و روشهای مدیریت اثرات اکوتوریسم
- ابزارهای مدیریت اثرات و پیامدهای اکوتوریسم
- پایش ها و ممیزی ها (Assessments and Audits)
- ابزارهای کاربری اراضی (Land Use Tools)
- منطقه بندی (Zoning)
- راهبردها و ابزارهای اقتصادی (Economic Tools and Strategies)
- ابزارهای مشاوره ای اجتماع محلی (Community Consultation Tools)
- ابزارهای مدیریت گردشگران (Tourist Engagement Tools)
- جمع بندی و ارائه چارچوبی عملیاتی برای ارزیابی و مدیریت اثرات اکوتوریسم

منابع:

- اپروود، مگان (۱۳۹۳) اکوتوریسم: اصول، تجربیات و سیاستها، ترجمه نگار قدیمی، نشر افکار.
- احسانی، افسانه (۱۳۹۷) اکوتوریسم راهی برای توسعه پایدار، انتشارات مهکامه.
- پیتر میسون، (۱۳۹۵) گردشگری: اثرات، برنامه ریزی و مدیریت، ترجمه روزبه میرزانی، انتشارات ترمه، تهران
- ضیایی، محمود و عزیزی، عدرا (۱۳۹۳) راهنمای تدوین و کاربرد شاخص‌های ارزیابی توسعه پایدار گردشگری، انتشارات علوم اجتماعی، تهران
- قدیمی، مصطفی و غلامیان بایی، محمد (1393) اثرات گردشگری: پیامدها، چارچوب‌ها و سیاست‌ها، مهکامه، تهران.
-
- Buckley, Ralf, (2004) Environmental Impacts of Ecotourism, CABI Pub.
- Higginbottom, Karen (2004) Wildlife Tourism: Impacts, Management and Planning, Common Ground Publishing.
- Krause, Anton and Weir Erich (2010) Ecotourism: Management, Development and Impact, Nova Science Publishers, Incorporated.
- Shannon C. Brophy (2015) Ecotourism: Practices, Benefits and Environmental Impacts (Tourism and Hospitality Development and Management, Nova Science Publishers.
- Wearing, Stephen and Neil John, (2009) Ecotourism: Impacts, Potentials and Possibilities? Taylor & Francis.

جدول درسهای تخصصی کارشناسی ارشد رشته طبیعت گردی (گرایش اکوتوریسم)

عنوان درس: برنامه ریزی توسعه پایدار ژئوتوریسم	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان با تخصص گردشگری	تعداد ساعت: ۳۲	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■
اهداف:			
آشنایی دانشجویان با مبانی، نظریه ها و دیدگاه های مرتبط با برنامه ریزی توسعه ژئوتوریسم			
سرفصل ها:			
<ul style="list-style-type: none"> - اصول و مفاهیم طبیعت گردی - پیوند محیط، منابع طبیعی و گردشگری - شناخت ظرفیت های گردشگری محیط طبیعی - مناطق حفاظت شده و ژئوتوریسم - انواع طبیعت گردی (اکوتوریسم، ژئوتوریسم، بیوتوریسم) - اهداف ژئوتوریسم و طبیعت گردان - رویکرد جامعه محور در ژئوتوریسم - دیدگاه ژئوتوریسم پایدار (ژئوتوریسم با رویکرد توسعه پایدار) - برنامه ریزی ژئوتوریسم در جوامع محلی - اصول طراحی فضاها و بناها در محیط های ژئوتوریسم (زیرساخت ها و اقامتگاه ها و ...) - اصول و کدهای اخلاقی در طبیعت گردی و ژئوتوریسم - جای پای اکولوژیک و ژئوتوریسم - ظرفیت تحمل در مناطق ژئوتوریسم - قوانین و مقررات ژئوتوریسم - اثرات مثبت و منفی ژئوتوریسم با رویکرد توسعه پایدار - مدلها و نمونه های موفق طبیعت گردی و ژئوتوریسم در جهان 			
منابع			
<ul style="list-style-type: none"> - اپلرود، مگان (۱۳۸۷): ژئوتوریسم: اصول، تجربیات و سیاست ها؛ انتشارات افکار - زاهدی، شمس السادات (۱۳۸۶): مبانی توریسم و ژئوتوریسم (با تاکید بر محیط زیست)؛ دانشگاه علامه طباطبائی. - فنل، دیوید (۱۳۸۵): مقدمه ای بر طبیعت گردی؛ ترجمه: جعفر اولادی، دانشگاه مازندران - مختاری، داود، ۱۳۹۴. ژئوتوریسم، انتشارات دانشگاه تبریز. - Diamantis, Dimitrios (2004); Ecotourism: Management and Assessment; cengage learning EMEA. - Honey, Martha (2008); ecotourism and sustainable development: Who Owens Paradise? Island Press, UK. 			

عنوان درس: سیاست گذاری و برنامه ریزی ژئوتوریسم	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان با تخصص گردشگری	تعداد ساعت: ۳۲	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■	

اهداف: آشنایی با مفاهیم، دیدگاهها، فرایندها و روشها و فنون سیاست گذاری و برنامه ریزی ژئوتوریسم در ژئومورفوسایت ها و ژئوپارکهای ایران

سرفصل ها:

- مفاهیم و دیدگاههای سیاستگذاری و برنامه ریزی
- سیاستگذاری عمومی و اجزای آن
- مراحل سیاستگذاری عمومی
- الگوهای سیاستگذاری عمومی - گردشگری و ژئوتوریسم
- رویکردها و مدل‌های سیاستگذاری و برنامه ریزی گردشگری و ژئوتوریسم
- مسائل و مشکلات اجرای سیاستگذاری عمومی گردشگری و ژئوتوریسم
- رویکردهای تجزیه و تحلیل سیاستها و خط مشی های گردشگری و ژئوتوریسم
- مفاهیم و اندیشه های سیاستگذاری و برنامه ریزی ژئوتوریسم
- سیاستگذاری و برنامه ریزی ژئوتوریسم اجتماع محور به مثابه حق اجتماعی، نیازها و شهروندی
- سیاستگذاری و برنامه ریزی ژئوتوریسم در چارچوب سیاستگذاری عمومی
- ژئوتوریسم به مثابه حق
- دولت در مقابل بازار به مثابه امر سیاستگذاری و برنامه ریزی ژئوتوریسم
- الگوی های سیاستگذاری و برنامه ریزی توسعه پایدار ژئوتوریسم
- فرایند سیاستگذاری و برنامه ریزی ژئوتوریسم
- ارزیابی عملکرد سیاستگذاری و برنامه ریزی ژئوتوریسم
- سیاستگذاری و برنامه ریزی ژئوتوریسم برای بخش ها و گروههای خاص
- مشارکت و توانمند سازی جامعه محلی در ژئوتوریسم
- شبکه های اجتماعی و موفقیت سیاستگذاری و برنامه ریزی ژئوتوریسم
- ارزیابی تجارب ژئوتوریسم در جهان و ایران
- برنامه های توسعه ژئوتوریسم در ژئومورفوسایت ها و ژئوپارکهای ایران
- نقد و ارزیابی سیاستها و برنامه های توسعه ژئوتوریسم در ایران

منابع:

- دیوید ال. ادگل سر، ماریان دل ماسئرو آلن، کینگر اسمیت، جیون آر. سوانسون، ۱۳۹۲، خط مشی گذاری در صنعت ژئوتوریسم: دیروز، امروز، فردا، مترجم حمید ضرغام بروجنی - مرتضی بذرافشان، دفتر پژوهش های فرهنگی
- شجاعی، منوچهر و نوری، نورالدین، ۱۳۸۶، بررسی سیاستهای دولت در صنعت ژئوتوریسم و آرایه الگوی توسعه پایدار صنعت ژئوتوریسم کشور، دانش مدیریت، سال ۲۰، شماره ۷۸، ۹۰-۶۳
- وایان دایر، ۱۳۹۴، اقتصاد و سیاستگذاری ژئوتوریسم، ترجمه محمدحسین ایمانی خوشخو و ولی الله علی زاده، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
- ویسی، هادی، ۱۳۹۶، بررسی انتقادی سیاستگذاری ژئوتوریسم در آینه اسناد و قوانین فرادستی ایران، فصلنامه سیاستهای راهبردی و کلان، شماره ۱۹، صص ۱۸۰-۱۶۰
- اسماعیل زاده حسن، جغرافی منظر، توکلی نیا جمیله، ۱۳۹۰، تحلیلی بر رویکردهای توسعه گردشگری در اجتماعات محلی، مجله علوم محیطی، سال ۹، شماره ۲، صص ۱۴۲-۱۱۹
- حجاریان مرضیه، خالدی کوره فرانگیز، حسین زاده امید، علیجانپور احمد، ۱۳۹۵، شاخص های راهبردی موثر بر توسعه اکوتوریسم جامعه محور در جنگل های آرسباران، مجله پژوهش و توسعه جنگل، دوره ۲، شماره ۲، ۱۲۹-۱۱۱

ستاروند احمدعلی ، سیدحمزه صفوی، سیما رفسنجانی نژاد، سیدیحیی صفوی، ۱۳۹۵، سیاستگذاری ژئوتوریسم در کشورهای در حال توسعه، جهاد دانشگاهی تهران.

قنبری موحد رضوان ، مرادی، حوریه، ۱۳۹۸، بررسی نقش ژئوتوریسم اجتماع محور بر توانمندسازی جامعه های محلی، کنفرانس ملی ژئوتوریسم، فرهنگ و توسعه ژئوتوریسم.

کالین مایکل هال، ۱۳۸۹، سیاستگذاری جهانگردی، ترجمه محمد اعرابی، دفتر پژوهش های فرهنگی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

مرادزاده عبدالباسط، قاسمی محمد، سالارزهی حبیب اله، یعقوبی نورمحمد، یقرافشان جواد، ۱۳۹۷، اولویت بندی پیشران های توسعه ی اکوتوریسم کارآفرینانه با رویکرد توانمندسازی اجتماع محور، توسعه کارآفرینی، دوره ۱۱، شماره ۱، ۱۷۹-۱۶۱.

- Andy Drumm Alan Moore Andrew Soles Carol Patterson John E. Terborgh, 2004, Ecotourism Development: A Manual for Conservation Planners and Managers; Volume II: The Business of Ecotourism Development and Management, The Nature Conservancy.
- Chin Chin Wang, Carl Cater & Tiffany Low (2016) Political challenges in community-based ecotourism, Journal of Sustainable Tourism, 24:11, 1555-1568, DOI: 10.1080/09669582.2015.1125908.
- Fennell, A. David, and Dowling, Ross, K., 2003, Ecotourism policy and Planning, CABI Publishing.
- Kenneth F. Backman and Ian E. Munanura, 2017, Ecotourism in Sub-Saharan Africa, Routledge.
- Rosaleen Duffy, 2013, A Trip Too Far: Ecotourism, Politics and Exploitation, Routledge.
- Zeppel H., 2006, Indigenous Ecotourism: Sustainable Development and Management, CABI.

نام درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	دروس پیش نیاز:
روشهای و فنون بهینه بندی ژئومورفوسایت ها	۲	نظری - عملی	ندارد
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت:	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □	ندارد □
جغرافیدان یا تخصص ژئومورفولوژی	۴۸	سفر علمی ■ آزمایشگاه ■ کارگاه ■ سمینار ■	
اهداف:			
آشنایی دانشجویان با مهارتهای لازم در شناسایی و ارزیابی محوطه های ژئوتوریستی و بهینه بندی ژئوسایتهای و ژئومورفوسایتهای با استفاده از فناوریهای جغرافیایی و شاخصها و روشهای مربوطه			
سرفصل ها:			
- مقدمات کارتوگرافی نقشه			
- نقشه های توصیفی و نقشه های موضوعی (نقشه های بهینه بندی خطر، آسیب پذیری و سایر نقشه های کاربردی)			
- روش های ارزیابی توانمندیهای محوطه های ژئوتوریستی و آشنایی با معیارها و زیرمعیارهای ارزیابی			
- تمرین یکی از روشهای ارزیابی ذیل با توجه به ویژگیهای منطقه و قابلیت های روش مورد نظر شامل: روش یانیزا، روش بروسچی و سندروو، روش سرانو و گونزالز-تروبا، روش زوروس، روش کومانسکو، روش برالونگ، روش پیرا، روش رینارد و همکاران، روش کوبالیکوا، مدل تامیچ و بوزیچ، روش کوراتزا و همکاران، روش بیرلها			
- انواع پرسشنامه ها و نمونه های آن برای کارشناسان علوم زمین و ژئوتوریستها			
- کارتهای شناسایی ژئوسایتهای و ژئومورفوسایتهای			
- کاربرد فناوریهای جغرافیایی مثل GPS, RS & GIS و ... در بهینه بندی محوطه های ژئوتوریستی			
- کاربرد مدلهای تصمیم گیری چند معیاره در بهینه بندی محوطه های ژئوتوریستی			
- شاخص ژئودایورسیتی			
- شاخص ژئومورفودایورسیتی			
- نقشه های زمین پیمایی (Geo hiking)			
تکلیف عملی:			
انجام یکی از روشهای ارزیابی بر روی یک محوطه ژئوتوریستی توسط هر کدام از دانشجویان و بهینه بندی ژئوسایتهای و ژئومورفوسایتهای آن محوطه			
منابع:			
- حیدری فر. محمد رئوف.، پاهکیده، اقبال.، ۱۳۹۷.، کارتوگرافی و تهیهی نقشه های موضوعی. انتشارات پیام نور			
- مختاری داود.، ۱۳۹۰.، اهمیت نقشه های زمین پیمایی در مدیریت مکانهای ژئومورفیکی ایران. (مطالعه موردی: گردنه پیام). نشریه جغرافیا و برنامه ریزی، دوره ۱۶، شماره ۲۷، صفحه ۱۷۲-۱۵۱.			
- مختاری، داود. ۱۳۹۴. ژئوتوریسم. انتشارات دانشگاه تبریز. ۴۴۴ صفحه.			
- Brilha J, Gray M, Pereira DI, Pereira P (2018) Geodiversity an integrative review as a contribution to the sustainable management of the whole of nature. Environ Sci Pol 86:19-28. https://doi.org/10.1016/j.envsci.2018.05.001 .			
- Chen, A., Lu, Y., Ng, Y. C.Y. (2015). The Principles of Geotourism. Springer, 281 p.			
- Gray. M., 2018. Geodiversity, geoheritage, geoconservation and their relationship to geotourism. In: Dowling R, Newsome D (eds) Handbook of geotourism. Edward Elgar Publishing, Camberley Surrey, pp 48-60. https://doi.org/10.4337/9781785368868 .			
- Melelli L, Vergari F, Liucci L, Del Monte M (2017) Geomorphodiversity index: quantifying the diversity of landforms and physical landscape. Sci Total Environ 584-585:701-714. https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2017.01.101 .			
- Melelli, L., 2014. Geodiversity: a new quantitative index for Natural protected areas			

enhancement. *GeoJournal of Tourism and Geosites* 13. pp. 27-37.

- Meelli, L., Gregori, L., Mancinelli, L., (2012), *The Use of Remote Sensed Data and GIS to Produce a Digital Geomorphological Map of a Test Area in Central Italy*, *Remote Sensing of Planet Earth*, Y. Chemin, (Ed.), ISBN 979-953-307-541-8, InTech.

نام درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	وضعیت پیش نیاز: ندارد
فنون راهنمایی و برنامه ریزی تور ژئوتوریسم	۲	نظری - عملی	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد	نوع آموزش تکمیلی عملی:	ندارد □ دارد □
جغرافیدان یا تخصص گردشگری	ساعت: ۴۸	سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■	
اهداف: شناخت ارکان تور (حمل و نقل، گشت و گذار، راهنما، اقامت، غذا و ...)، تبیین نقش و وظایف راهنمایان تور در برنامه ریزی و مدیریت تور و آشنایی با فنون برنامه ریزی و مدیریت تور			
سرفصل ها:			
تعاریف و مفاهیم کلیدی			
- تور گردشگری و انواع تور ژئوتوریسم			
- انواع عرضه کنندگان تور ژئوتوریسم			
- انواع راهنمایان ژئوتوریسم			
- ارکان و اجزای تور و چرخه خدمات تور ژئوتوریسم			
فنون و مهارت‌های برنامه ریزی تور و تورگردانی			
وظایف و مسئولیت‌های حرفه ای و اخلاقی راهنمایی تور (بایدها و نبایدهای راهنمایی تور)			
خصوصیات و مهارت‌های فردی راهنمایی تور			
- دانش عمومی گردشگری و راهنمایی تور در ژئوتوریسم			
- مهارت‌های سخنوری و فن بیان			
- الگوی اخلاقی - رفتاری و آداب و معاشرت			
- هدایت و تعامل با گردشگران			
- هنر و مهارت رهبری و نفوذ در دیگران			
- بهداشت و مدیریت تغذیه			
نقش فناوری اطلاعات و شبکه های اجتماعی در راهنمایی تور ژئوتوریسم			
کلیات نقشه خوانی و مقصد شناسی			
مبانی تفسیر و روایت گری جاذبه های ژئوتوریستی			
تهیه برنامه و برنامه ریزی سفر (پیش از سفر و هنگام سفر)			
- اصول تهیه و آماده سازی برنامه سفر			
- تهیه تقویم و طرح ریزی مسیر			
- تکنیک های مهارتی مدیریت اجرایی راهنمای تور حین سفر			
طبقه بندی جاذبه های تیب گردشگری (طبیعی، تاریخی - فرهنگی و مصنوع) ایران			
منابع:			
حیدری، اصغر (۱۳۹۲)، آشنایی با فن راهنمایی در تور، انتشارات مهکامه			
رحمتیان، حسین، راهنمای فرهنگی گردشگری، انتشارات مرکز آموزش هتلداری و گردشگری، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور.			
سعیدی، محمدرضا، یلمکی، بهزاد (۱۳۹۶)؛ ایران شناسی، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت).			
عامریان، حمید (۱۳۹۳)؛ شناخت فرهنگ اقوام ایران زمین، جهاد دانشگاهی			
فرهیخته، اکبر (۱۳۹۸)؛ مدیریت رفتار در گردشگری و آداب معاشرت، محقق اردبیلی			
قادری، اسماعیل، ۱۳۹۸، مقدمه ای بر جغرافیای جهانگردی ایران، مهکامه			

کروبی، مهدی (۱۳۹۵)؛ شناخت روحیات ملل (بیست کشور برتر صنعت گردشگری)، دانشگاه علامه طباطبائی.
نصیریان، جلال (۱۳۹۱)، آداب معاشرت و الگوهای رفتاری در صنعت گردشگری، میخانه
نکویی صدیقی، بهرام (۱۳۹۶)؛ اصول تفسیر میراث در صنعت گردشگری (مدیریت بازدیدکنندگان و حفاظت از میراث طبیعی و
فرهنگی)، میخانه

یمانی، مجتبی (۱۳۹۵)، مبانی نقشه خوانی، چاپ سیزدهم، دانشگاه تهران.

- Chowdhary, Nimit(2013); Handbook for Tour Guides, Indian Institute of Tourism and Travel Management.
- Manning , Nick(2014), How to be a Tour Guide: The Essential Training Manual for Tour Managers and Tour Guides, Create Space Independent Publishing Platform.
- Cruz, Z(1999) Principles and Ethics of Tour Guiding, Rex Bookstore, Inc.,
- Reilly, Robert T.(1991) Handbook of Professional Tour Management (Travel Management Library Series) Subsequent .

عنوان درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	درس پیش نیاز:
مبانی و فنون بازاریابی ژئوتوریسم	۲	نظری- عملی	ندارد
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت:	نوع آموزش تکمیلی عملی:	
جغرافیدان با تخصص گردشگری	۴۸	دارد ■ ندارد □	ندارد □
اهداف:			
آشنایی با تعاریف و مفاهیم، اصول، روش های بازاریابی ژئوتوریسم			
سرفصل ها:			
<ul style="list-style-type: none"> - تعاریف و مفاهیم اقتصاد و جغرافیای اقتصاد گردشگری - اقتصاد گردشگری - اثرات اقتصادی گردشگری - عرضه و تقاضا در گردشگری - جهانی شدن و گردشگری - تعاریف و مفاهیم بازاریابی - بازار یابی و بازاریابی گردشگری - مدیریت بازاریابی در گردشگری - بنگاه های گردشگری و بازاریابی - قلمرو بازاریابی گردشگری - کاربرد بازاریابی در گردشگری - رابطه برنامه ریزی، اقتصاد بازاریابی با گردشگری - روشهای پیش بینی تقاضای گردشگری - شناخت رفتار مصرف کننده(فردی و سازمانی) - تقسیم بندی بازار گردشگری - بازاریابی جغرافیایی - مدیریت بازاریابی در صنعت گردشگری - بازاریابی بین المللی گردشگری 			
منابع:			
<ul style="list-style-type: none"> - اسلام، علی اکبر(۱۳۸۲)؛ برنامه ریزی بازاریابی؛ شرکت چاپ و نشر بازرگانی - رنجبریان و زاهدی(۱۳۸۷)؛ بازاریابی گردشگری؛ نشر چهارباغ - کلاب بوتینا (۱۳۹۰) بازاریابی گردشگری برای شهرها، ترجمه علی موحد، کهزادی و ایزدی، انتشارات آذرخش، تهران. - کلاول، پاول(۱۳۷۶)؛ مبانی جغرافیای اقتصادی؛ ترجمه: پرویز نوروزی؛ دانشگاه تبریز. - لاندبرگ دانلد(۱۳۸۳)؛ اقتصاد گردشگری؛ ترجمه: محمدرضا فرزین، نشر بازرگانی - لومسدن لس(۱۳۸۰)؛ بازاریابی گردشگری، ترجمه گوهریان، دفتر پژوهش های فرهنگی - Gladstone, David (2008); from pilgrimage to package tour; London and New York, Rutledge. - Mike. J., Staler, Papatheodorou, Sinclair (2009); The Economics of Tourism; Routledge. - Sinclair, M., Stabler (1997); The economics of Tourism; Routledge. 			

عنوان درس: مدیریت اثرات ژئوتوریسم	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری - عملی	پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: جغرافیدان با تخصص گردشگری	تعداد ساعت: ۴۸	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ■ ندارد □ سفر علمی ■ آزمایشگاه □ کارگاه ■ سمینار ■	

اهداف: آشنایی با مفاهیم، دیدگاهها، مدلها، روشها و تکنیکهای ارزیابی و مدیریت اثرات ژئوتوریسم در راستای کاهش آثار منفی و تقویت آثار مثبت آن برای محیط زیست و اجتماعات میزبان

سرفصل ها:

- ابزارهای کاربری اراضی (Land Use Tools)
- ابزارهای مدیریت اثرات و پیامدهای ژئوتوریسم
- ابزارهای مدیریت گردشگران (Tourist Engagement Tools)
- ابزارهای مشاوره ای اجتماع محلی (Community Consultation Tools)
- اثرات اجتماعی و فرهنگی
- اثرات اقتصادی
- اثرات محیط زیستی
- بررسی سیر تحول توسعه گردشگری و ژئوتوریسم
- یایش ها و ممیزی ها (Assessments and Audits)
- تجزیه و تحلیل اثرات زیست محیطی (EIA)
- تجزیه و تحلیل ظرفیت پذیرش سایت ها مقصدهای ژئوتوریسم
- جمع بندی و ارائه چارچوبی عملیاتی برای ارزیابی و مدیریت اثرات ژئوتوریسم
- چارچوب مدیریت اثرات ژئوتوریسم
- حدود تغییرات قابل قبول
- حسابرسی زیست محیطی و سیستم های مدیریت زیست محیطی
- راهبردها و ابزارهای اقتصادی (Economic Tools and Strategies)
- روش محاسبه ظرفیت برد در ژئوتوریسم
- روشها و فتون پایش و ارزیابی اثرات ژئوتوریسم
- رویکردها و مدلهای پایش و ارزیابی اثرات ژئوتوریسم
- سنجش و پایش شاخص های اثرات و پیامدهای ژئوتوریسم
- سیر تحول دیدگاهها و رویکردهای توسعه گردشگری و ژئوتوریسم
- شناسایی و طبقه بندی اثرات و پیامدهای گردشگری
- ظرفیت برد فیزیکی (PCC)
- ظرفیت برد مؤثر (ECC)
- ظرفیت برد واقعی (RCC)
- ظرفیت برد یا ظرفیت تحمل
- مدلها و روشهای مدیریت اثرات ژئوتوریسم
- مدیریت اثرات و پیامدهای ژئوتوریسم
- مفاهیم و شاخص های ارزیابی و پایش اثرات و پیامدهای ژئوتوریسم
- منطقه بندی (Zoning)

منابع:

- اپروود، مگان (۱۳۹۳) ژئوتوریسم: اصول، تجربیات و سیاستها، ترجمه نگار قدیمی، نشر افکار.
- احسانی، افسانه (۱۳۹۷) ژئوتوریسم: راهی برای توسعه پایدار، انتشارات مهکامه.
- پیتر میسون، (۱۳۹۵) گردشگری: اثرات، برنامه ریزی و مدیریت، ترجمه روزبه میرزائی، انتشارات ترمه، تهران
- ضیایی، محمود و عزیزی، عذرا (۱۳۹۳) راهنمای تدوین و کاربرد شاخص‌های ارزیابی توسعه پایدار گردشگری، انتشارات علوم اجتماعی، تهران
- قدمی، مصطفی و غلامیان بایی، محمد (۱۳۹۳) اثرات گردشگری: پیامدها، چارچوب‌ها و سیاست‌ها، مهکامه، تهران.
- Buckley, Ralf, (2004) Environmental Impacts of Ecotourism, CABI Pub.
- Higginbottom, Karen (2004) Wildlife Tourism: Impacts, Management and Planning, Common Ground Publishing.
- Krause, Anton and Weir Erich (2010) Ecotourism: Management, Development and Impact, Nova Science Publishers, Incorporated.
- Shannon C. Brophy (2015) Ecotourism: Practices, Benefits and Environmental Impacts (Tourism and Hospitality Development and Management, Nova Science Publishers.
- Wearing, Stephen and Neil John, (2009) Ecotourism: Impacts, Potentials and Possibilities? Taylor & Francis.

